

**Київський національний університет
імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
кафедра іноземних мов хіміко-фізичних факультетів**

« Затверджую»

Директор Навчально-наукового
інституту філології

професор Семенюк Г. Ф.

« 23 » лютого 2026 р.

**ПРОГРАМА РОЗВИТКУ
КАФЕДРИ ІНОЗЕМНИХ МОВ ХІМІКО-ФІЗИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ
Навчально-наукового інституту філології
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на 2026-2031 роки**

План роботи обговорено
на засіданні кафедри
протокол № 4
від 23 лютого 2026 р.

ПРОГРАМА
розвитку кафедри іноземних мов
хіміко-фізичних факультетів
Навчально-наукового інституту філології
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на 2026 – 2031 рр.

I. Вступ.

Кафедру іноземних мов хіміко-фізичних факультетів було започатковано в 2012 році (Наказ Ректора № 921-32 від 19.11.2012 р. «Про реорганізацію кафедр Інституту філології»). Діяльність кафедри визначається відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Національної доктрини розвитку освіти та чинного законодавства у галузі освіти і науки та положеннями Статуту Університету, Державної комплексної програми розвитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка а також Концепції викладання іноземних мов у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

Основним напрямом роботи кафедри є навчально-методична робота, організація та здійснення навчання іноземній (англійській) мові. Професорсько-викладацький склад кафедри задіяний на чотирьох факультетах: хімічному, фізичному, факультеті радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем та Навчально-науковому інституті високих технологій. Організація навчальної роботи здійснюється згідно з навчально-методичними планами підготовки здобувачів вищої освіти за освітніми рівнями «бакалавр» та «магістр», «доктор філософії». Робочі програми дисциплін, викладання яких забезпечує кафедра, розроблені та затверджені у визначеному в університеті порядку. Планування навчальної роботи здійснюється з урахуванням галузевих стандартів вищої освіти України. Робочі програми навчальних дисциплін, що викладаються для підготовки бакалаврів спрямовані та передбачають набуття необхідних компетенцій для спілкування англійською мовою у професійній сфері. Програми для магістрів передбачають отримання знань та формування навичок для науково-дослідної та організаційно-управлінської роботи. Зміст навчальних програм кафедри відповідає національним стандартам вищої освіти і дозволяє на належному рівні здійснювати підготовку фахівців для розвитку інтелектуального потенціалу України.

II. Обґрунтування необхідності змін у роботі кафедри

Наслідки пандемії, воєнний стан, визначення сучасного етапу розвитку суспільства як інформаційного, інтенсивний розвиток сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, перехід від знаннєвої парадигми освіти до компетентнісної визначає необхідність переорієнтації мислення та навичок сучасного викладача на усвідомлення принципово нових вимог до педагогічної діяльності.

В умовах інтеграції до європейського освітнього простору, усе складніше стає забезпечити високий рівень освіченості здобувачів вищої освіти, застосовуючи для цієї мети тільки традиційні методи навчання. В сучасних умовах освітній процес все більше спрямовано на перехід до особистісно-орієнтованого навчання, що вимагає застосування нових ефективних методів навчання, використання інформаційно-комунікаційних технологій, опанування сучасних освітніх платформ, використання інструментів штучного інтелекту в межах академічної доброчесності, оновлення існуючих та укладання нових навчальних планів та навчальних програм відповідно до сучасних вимог, постає новим завданням для викладачів кафедри. Зміни в освітньому процесі потребують нових підходів до організації роботи кафедри іноземних мов хіміко-фізичних факультетів, на що й спрямована Програма розвитку кафедри.

Реалізація Програми сприятиме ефективній підготовці високо кваліфікованих фахівців, розвитку наукових досліджень, дотриманню міжнародних стандартів якості освіти та академічної доброчесності, розширенню міжнародних освітніх та наукових зв'язків з відповідними кафедрами університетів Європи та світу, що, в свою чергу, прискорить подальшу інтеграцію університету в міжнародний освітній та науковий простір, зберігаючи власні наукові здобутки та надбання.

III. Основні напрями діяльності та завдання кафедри

III.1. Навчально-методична робота

Ключовим напрямом діяльності кафедри є викладання англійської мови на чотирьох ввірених кафедрі факультетах: хімічному, фізичному, факультеті радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем та у Навчально-науковому інституті високих технологій. Згідно з Концепцією викладання іноземних мов у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, наскрізна програма підготовки студента передбачає дві складові – нормативний курс і поглиблений професійно-орієнтований курс іноземної мови.

Кафедра забезпечує викладання таких дисциплін:

- Загальний курс іноземної мови для здобувачів вищої освіти 1-2 років навчання (освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»);
- Іноземна мова за професійним спрямуванням для здобувачів вищої освіти 2-4 років навчання (освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр») та здобувачів вищої освіти, що здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень магістра на ввірених кафедрах факультетах;
- Англійська мова для академічних задач для магістрів першого року навчання;
- курс «Ділове письмо іноземною мовою» для докторів філософії I та II років навчання;

Професорсько-викладацький склад кафедри іноземних мов хіміко-фізичних факультетів налічує 14 викладачів, серед яких 1 доктор наук, 8 кандидатів наук, з них 7 доцентів, 1 старший викладач, 4 асистенти. Науково-педагогічна спеціальність та кваліфікація викладачів кафедри відповідає дисциплінам, що вони викладають.

Метою роботи колективу викладачів кафедри має стати перманентний **пошук ефективних шляхів удосконалення навчального процесу** для забезпечення конкурентоспроможності випускників Київського національного університету імені Тараса Шевченка на ринку праці, і не лише в Україні, а й за її межами.

Іншими пріоритетними напрямками діяльності підрозділу є науково-дослідна робота, яка безпосередньо пов'язана з **підвищенням якості кадрового складу кафедри**; виховна робота зі здобувачами вищої освіти; громадська робота, а також **розширення міжфакультетних, міжвузівських та міжнародних навчально-методичних та наукових зв'язків**. Результатами роботи кафедри стає укладення навчальних програм дисциплін, підготовка до друку навчальних посібників, збірників наукових статей, організація та проведення науково-методичних семінарів, конференцій, курсів підготовки та консультацій до складання англійської мови для здобувачів вищої освіти хіміко-фізичних факультетів.

Важливе значення має **підготовка навчально-методичної літератури** (підручників, посібників, навчально-методичних рекомендацій до курсів тощо) у відповідності до нових описів ОП та з урахуванням досвіду ЗВО України та світу, а також їх **доступність для здобувачів вищої освіти** у віртуальному університеті, та на сторінці кафедри.

За останні роки викладачами кафедри було видано й **впроваджено в роботу низку навчальних посібників**:

- Ажогіна Н.В. (2024). Навчальний посібник з англійської мови для студентів-фізиків. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка. 74 с.
- Білоножко Н.Є. (2024). Навчальний посібник з англійської мови для студентів-фізиків «In Physics We Trust». Київ: КНУ ім. Тараса Шевченка
- Давидов В.І.; Литвинов О.О. (2023) Навчальний посібник з англійської мови для студентів-хіміків «Spectacular Experiments». К.: КНУ ім. Тараса Шевченка. 103 с. ISBN 978-617-640-713-3
- Титова, О.І. (2025). Посібник з англійської мови для студентів факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем К.: ТОВ «НВП Інтерсервіс», 130 с.
- Давидов В.І., Петровський М.В. (2025). Training Workshop on Terminology of Phmetry and Radiometry. К.: Taras Shevchenko National University of Kyiv, 2025.- 91с. UDC 801.7 П61 4.5 д.а.
- Андрощук А.Г. What makes a good presentation. ФОП Лисенко М.М., м. Ніжин, 2025.- 46 с. ISBN 978-617-640-708-9

Своїм головним завданням вважаємо активне сприяння **створенню в Навчально-науковому інституті філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка повноцінної наукової школи спеціальної мовної підготовки ESP**. Метою роботи колективу викладачів кафедри має стати перманентний пошук ефективних шляхів удосконалення навчального процесу для забезпечення конкурентоспроможності випускників Київського національного університету імені Тараса Шевченка на ринку праці, і не лише в Україні, а й за її межами.

III.2. Наукова робота

Науково-дослідна робота спрямована на дослідження сучасних методів лінгводидактики, соціолінгвістики та міжкультурної комунікації. Наукові дослідження проводяться в рамках колективної кафедральної теми «Формування іншомовної компетенції за професійним спрямуванням у галузі: фізики, (прикладної фізики, оптики), хімії, радіофізики (радіотехніки та радіоелектронних систем), комп'ютерних наук та інженерії».

Пріоритетним напрямом є **розвиток кафедральної наукової школи спеціальної мовної підготовки ESP**. Для успішної реалізації стратегії наукової діяльності та покращення якісного складу кафедри плануємо залучати до викладацького складу кафедри найкращих випускників аспірантури Навчально-наукового інституту філології, **сприяти проходженню стажування та підвищення кваліфікації, активізації публікаційної діяльності** викладачів, поновити активне обговорення про результати наукових досліджень на засіданнях кафедри. Результати наукових

досліджень викладачів кафедри знаходять своє відображення у презентаціях на Всеукраїнських та Міжнародних науково-практичних конференціях, наукових публікаціях, статтях. Члени кафедри входять до редколегій фахових видань України (Александрук І.В., Литвинов О.О.), запрошені до Головування Державної атестаційної комісії за освітньою програмою «Переклад (англійська мова)» спеціальність 035 «Філологія освітнього ступеня магістр» у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності (Александрук І.В.).

Лише за останні роки викладачами кафедри було підготовлено та оприлюднено понад 50 наукових праць, **25% з яких – у фахових закордонних виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science.** Переважна більшість викладачів кафедри пройшла мовне та науково-практичне стажування у літніх школах, організованих Британською Радою в Україні, у провідних закордонних та українських закладах вищої освіти. До 2024 року, за ініціативи колективу й активної підтримки керівництва Навчально-наукового інституту філології, кафедра мала можливість щорічно відряджати на наукове стажування 2 викладачів. Підтримуючи **тісні академічні зв'язки з відповідними університетами та науковими організаціями**, а саме: Українським державним університетом імені М.Драгоманова, Національним університетом «Києво-Могилянська академія», Ніжинським державним університетом імені Миколи Гоголя, Херсонським державним університетом, університетом Миколи Коперніка, (Торунь, Польща), Балтійською міжнародною академією (Ріга, Латвія), викладачі кафедри беруть активну участь у **спільних всеукраїнських та міжнародних наукових проєктах**, проводять спільні наукові дослідження зі своїми колегами, результати яких регулярно публікуються у відповідних українських та зарубіжних наукових виданнях. Не менш важливим вбачаємо залучення **найкращих здобувачів вищої освіти (магістрів та докторів філософії) ввірених кафедрі факультетів до наукової співпраці та співавторства.** З цією метою, у тісній співпраці з деканатами та гарантими ОП плануємо передбачити (у новій редакції опису ОП **введення курсу академічне письмо до переліку обов'язкових дисциплін.**

З початку повномасштабного вторгнення викладачі кафедри, як невід'ємна частина університетської наукової спільноти докладають спільних зусиль для зміни **наукового дискурсу про Україну в Європі та світі.**

Результатом такої роботи маємо низку наукових статей присвячених проблемам вищої освіти України в стані війни, а саме:

- Вища освіта в Україні: вплив військових дій на предметну структуру вищої освіти (А.Г. Андрощук);

- Вища освіта України в умовах війни та цифрової трансформації: стан та перспективи розвитку (А.Г. Андрощук);
- Система вищої освіти України в умовах війни: напрями відновлення і трансформації (А.Г. Андрощук)

Цей напрям є актуальним та **потребує подальшого розвитку та наукового дискурсу.**

III.3 Міжнародна співпраця

Міжнародна діяльність кафедри спрямована на забезпечення інтеграції наукової діяльності у європейський та міжнародний простір шляхом участі у міжнародних наукових та освітніх проєктах, міжнародних науково-практичних конференціях, публікації статей в міжнародних виданнях тощо. Планується **розширення кола учасників** конференцій, науково-практичних, науково-методичних семінарів, засідань «круглих столів» **шляхом подання програм та збірників конференцій, інформації на сайті кафедри.**

З моменту повномасштабного вторгнення кафедра посилила міжнародні освітні та наукові зв'язки, партнерство університетів стало одним з пріоритетних напрямів роботи університетської спільноти та кафедри зокрема. Так з 2023 року кафедра бере **участь в міжнародному проєкті EUFE-Ukraine** (Young universities for the future of Europe), де викладачі кафедри активно діляться досвідом, обговорюють з колегами сучасні проблеми, нові виклики та шляхи їх подолання.

У 2023 році викладачі кафедри (Александрук І.В, Андрощук А.Г.) пройшли міжнародне науково-практичне стажування в Балтійській міжнародній академії (Рига, Латвія). Викладачі кафедри (Александрук І.В., Андрощук А.Г., Малюга О.С.) є дійсними членами громадської організації TESOL-UKRAINE (міжнародної філії) та беруть активну участь у заходах організації, **що має на меті професійний розвиток викладачів англійської мови та є простором для обміну ідеями, стратегіями та досвідом.**

Цьогоріч викладачі кафедри (Александрук І.В., Андрощук А.Г.) пройшли **навчальний курс Winter AI School 2026.** «Європейські практики провадження політик застосування штучного інтелекту в освіті та наукових дослідженнях. **Плануємо набуті знання та досвід обговорювати на засіданнях кафедри, що сприятиме активному впровадженню сучасних інструментів AI в освітній процес в межах академічної доброчесності.**

Зміцнення міжнародної співпраці кафедри сприятиме висвітленню в інформаційному освітньому просторі реальних подій, що відбуваються в Україні, відтак, завдяки підтримці міжнародної спільноти, маємо нові

можливості для подальшого розвитку мобільності студентів та інтеграції в європейський та світовий освітній простір.

III.4. Робота зі студентами

Орієнтуючись на рекомендації Комітету Ради Європи з питань освіти та Концепцію національної системи виховання, завдання кафедри, насамперед, у **формуванні гармонійної особистості, спроможної повноцінно реалізовуватись у сучасному глобальному полікультурному світі. Виховання патріотично свідомих громадян, що з повагою та шаною ставляться до української історії, культурних традицій та надбань, є невід'ємною складовою навчального процесу. Завдання кафедри - стимулювання активності студентів та розкриття творчого потенціалу, враховуючи рівень фізичного, духовного, психічного, соціального, інтелектуального розвитку, шляхом повноцінного академічного заохочення: вручення грамот, дипломів, сертифікатів, оголошенням подяк тощо.**

У воєнний час підтримка патріотичного духу молоді набуває особливого значення, тож проведення відповідних тематичних заходів постає ще одним важливим завданням. **Ментальне здоров'я викладачів та студентів потребує особливої уваги усіх учасників освітнього процесу, тісної академічної та особистісної співпраці задля вчасного інформування сторін про можливість звернутися по допомогу до психологічної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка.**

Важливою стратегією виховної роботи є також культура спілкування та співпраці на кафедрі, створення сприятливої атмосфери для навчання та успішної комунікації викладачів та здобувачів вищої освіти. Так, маємо усталену традицію організовувати екскурсії для студентів до Ботанічного саду імені академіка Олександра Фоміна, екскурсію лабораторіями хімічного факультету КНУ, відвідування англomовних вистав тощо. Цьогоріч, в рамках університетських Шевченківських днів, студентам було запропоновано взяти участь не лише в поетичному конкурсі читців, а й спробувати себе в перекладі віршів Тараса Шевченка. Учасники були відзначені відповідним сертифікатами, а викладачі отримали особисту подяку очільника Навчально-наукового інституту філології професора Григорія Семенюка.

Плануємо й надалі залучати студентів до культурних та громадських заходів Інституту та Університету, сприяти формуванню навичок самоорганізації, розвивати здатність до самоосвіти та прагнення до професійного та особистісного зростання.

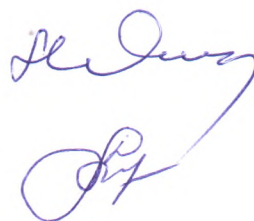
IV. Реалізація завдань.

Реалізація вищезгаданих завдань дозволить зберегти й примножити академічні традиції кафедри, консолідувати та розвинути науково-педагогічний потенціал кафедри та забезпечити подальший інноваційний розвиток професійної мовної підготовки здобувачів вищої освіти, забезпечити всі навчальні дисципліни навчально-методичними матеріалами відповідно до сучасних вимог, підвищити якість наукової роботи шляхом співпраці з університетами, зміцнити міжнародні освітні та наукові зв'язки кафедри. Збільшення інноваційної складової дозволить забезпечити створення та запровадження у навчальний процес наукових проєктів, матеріалів і технологій, підвищити якість підготовки студентів, покращити їх здатність гнучко орієнтуватися у мінливому світі та підтримувати високу компетентність і конкурентоспроможність на всіх рівнях діяльності в сучасному суспільстві.

Програму розвитку підготувала к. пед. н., доцент кафедри іноземних мов хіміко-фізичних факультетів Андрощук Аліна Геннадіївна.

Програму обговорено і прийнято за основу рішенням кафедри іноземних мов хіміко-фізичних факультетів (витяг із протоколу засідання кафедри №4 від 23 лютого 2026 року).

**Директор Навчально-наукового
інституту філології
д.філол.н., професор**

Григорій СЕМЕНЮК

Секретар кафедри

Євгенія ГЛУХОВСЬКА